

Esther

Ieder jaar wordt in Israël uitbundig het Purimfeest gevierd. Dan is het de bedoeling dat in de synagogen en in de huizen het boek Esther in zijn geheel gelezen wordt.

Ook wij zullen veel lezen tijdens deze bijbelstudie uit het boek Esther om de grote daden en beschikkingen van de machtige God van Israël, die ook onze God en Vader is, te kunnen volgen.

Purim komt van het woordje "Pur" en dat betekent: lot. Er staat namelijk in Esther 9:24/26 het volgende:

24 Haman toch, de zoon van Hammedata, de Agagiet, de jodenhater, had de gedachte gekoesterd de Joden uit te roeien en hij had het Pur (dat is het lot) geworpen om hen te vernietigen en uit te roeien.

25 Doch toen Esther tot de koning gekomen was, beval deze schriftelijk, dat het boze plan dat hij tegen de Joden beraamd

had, op zijn eigen hoofd zou neerkomen. Hem nu en zijn zonen heeft men op een paal gespietst.

26 Daarom noemt men deze dagen Purim, naar het woord Pur.

Purim is de meervoudsvorm van het woordje Pur, en dat betekent: lot.

De volgende waarheid komt in het boek Esther tot uiting. Het staat in 1 Petrus 5:5/7:

5b God wederstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade.

6 Vernedert u dan onder de machtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd.

7 Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.

God wederstaat een ieder, die zichzelf verhoogt en Hij geeft altijd aan de nederigen genade. Ook zegt vers 6 dat er een machtige hand Gods is over ons leven en dat wij ons onder die hand zullen vernederen.

Voorts staat nog de bemoediging in vers 7 dat wij al maar dan ook al onze bekommernissen op Hem mogen werpen, omdat Hij voor ons zorgt!

De auteur van het boek Esther is onbekend, maar deze heeft ongetwijfeld gebruik gemaakt van het geschrift van Mordechai zoals in 9:20 staat: *En Mordechai schreef deze gebeurtenissen op.*

God sprak tot satan in Gen. 3:15: *En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen.*

We zagen al direct na de zondeval, dat de satan het gemunt had op het zaad van de vrouw, toen Kain Abel, de beminde van God, dood sloeg. Satan probeerde daarmee het plan van God te verstoren.

Ook hier in het boek Esther zien wij, hoe een handlangers van satan, de jodenhater Haman,

probeert het volk Israël uit te roeien, maar dat is hem niet gelukt.

God ziet de dingen van te voren aankomen en dat kwam al tot uiting in de verstoting van koningin Vasthi en de kroning van het Joodse meisje Esther tot haar opvolgster als koningin.

Ook hier: *God wederstaat de hoogmoedige maar de nederige geeft Hij genade.*

Tijdens een feestelijk samenzijn van de koning met zijn hoogwaardigheid bekleders weigert koningin Vasthi aan een tot haar gericht bevel te voldoen. Dit feit leidde tot haar verstoting.

Dat lezen we in Esther 1:10 en verder:

10 Op de zevende dag, toen het hart des konings vrolijk was van de wijn, beval hij Mehuman, Bizzeta, Charbona, Bigta, Abagta, Zetar en Karkas, de zeven hovelingen die in de persoonlijke dienst van koning Ahasveros stonden.

11 Dat zij koningin Wasti, met de koninklijke kroon getooid, in des konings tegenwoordigheid moesten brengen om de volken en de vorsten haar schoonheid te tonen, want zij was een bekoorlijke verschijning.

12 Koningin Wasti weigerde echter te komen op het bevel des konings, dat de hovelingen haar overbrachten, waarop de koning in hevige gramschap ontstak en zijn toorn in hem ontbrandde.

Ook in deze gebeurtenis is God al bezig om zijn raad te volbrengen, namelijk om Esther tot koningin te kronen.

We lezen in Esther 2:17:

17 De koning kreeg Esther lief boven alle vrouwen en zij ontving van hem meer genegenheid en liefde dan alle andere maagden, zodat hij de koninklijke kroon op haar hoofd zette en haar tot koningin verhief in de plaats van Vasthi.

Daarna gebeurt er iets – en dit is ook onder Gods voorzienigheid

– dat beschreven staat in Esther 2:21/23 als volgt:

In die dagen dan, toen Mordekai in de poort des konings zat, werden Bigtan en Teres, twee hovelingen des konings, behorende tot de dorpelwachters, zeer verbitterd en zij trachtten aan koning Ahasveros de hand te slaan.

Mordekai kwam dit echter te weten en hij vertelde het aan koningin Esther en Esther zeide het de koning namens Mordekai.

De zaak werd toen onderzocht en juist bevonden, en die twee werden op een paal gespietst. En het werd in de kronieken opgeschreven in tegenwoordigheid des konings.

En dan lezen we verder in Esther 3:1

1 Na deze gebeurtenissen maakte koning Ahasveros de Agagiet Haman, de zoon van Hammedata, groot, verhief hem in aanzien en plaatste zijn

zetel hoger dan die van alle vorsten die bij hem waren.

2 En alle dienaren des konings die in de poort des konings waren, knielden en wierpen zich voor Haman ter aarde, want aldus had de koning ten aanzien van hem geboden. Mordekai echter knielde niet en wierp zich niet ter aarde.

3 Toen zeiden de dienaren des konings die in de poort des konings waren, tot Mordekai: Waarom overtreedt gij het gebod des konings?

Het antwoord van Mordechai wordt hier niet genoemd maar wel staat er in het einde van vers 4 dat hij hen te kennen had gegeven dat hij een Jood was.

En een ware Jood knielt niet voor mensen maar alleen voor Jahwé, zoals ook de vrienden van Daniël destijds weigerden te knielen voor het beeld van Nebukadnezar.

4 Het gebeurde nu, toen zij dit dag aan dag tot hem zeiden, zonder dat hij naar hen hoorde,

dat zij het aan Haman mededeelden om te zien, of de handelwijze van Mordekai zou standhouden, want hij had hun te kennen gegeven, dat hij een Jood was.

5 Toen Haman zag, dat Mordekai niet knielde, en zich niet voor hem ter aarde wierp, werd hij vervuld met gramschap;

6 Maar hij achtte het te gering om alleen aan Mordekai de hand te slaan, want men had hem medegedeeld, tot welk volk Mordekai behoorde; daarom zocht Haman alle Joden, het volk van Mordekai, te verdelgen in het gehele koninkrijk van Ahasveros.

Hier zien wij duidelijk dat achter dit boze plan van Haman de satan stond die het hele volk Israël wilde verdelgen.

Want God had immers tegen hem gezegd dat het zaad der vrouw hem de kop zou vermorzelen. Dit probeert hij te verhinderen door het volk Israël uit te roeien.

7 In de eerste maand, de maand Nisan, in het twaalfde jaar van koning Ahasveros, wierp men in het bijzijn van Haman het Pur (dat is het lot).

Haman legde zijn plan voor aan de koning en dat boze plan van Haman werd door de koning goedgekeurd en dat plan lezen we in vers 13:

13 En brieven werden door middel van ijlboden verzonden naar alle gewesten des konings, dat men zou verdelgen, doden en uitroeien alle Joden, van knaap tot grijsaard, zelfs kinderen en vrouwen, op een dag, op de dertiende van de twaalfde maand (dat is de maand Adar) en dat men hun bezittingen zou buitmaken.

Het lot bepaalde, op welke dag de Joden zouden worden omgebracht. Interessant detail is, dat het lot de dertiende van de maand aanwijst als de dag voor de uitroeiing van het Joodse volk.

Dit is één van de redenen, waarom sindsdien de dertiende van een maand op een bijgelovige manier wordt bekeken.

Toen Mordechai van het boze plan van Haman hoorde, hulde hij zich in zak en as en richtte zich uiteindelijk tot Esther met de volgende heldere boodschap (4:13b en verder):

13b Beeld u niet in, dat gij alleen van al de Joden ontkomen zult, omdat gij in het paleis des konings zijt.

14 Want, als gij in deze tijd blijft zwijgen, dan zal er voor de Joden wel van andere zijde redding en uitkomst opdagen, maar gij en uws vaders huis zult omkomen, en wie weet, of gij niet juist met het oog op deze tijd de koninklijke waardigheid verkregen hebt.

15 Toen zeide Esther, dat men Mordekai zou antwoorden:

16 Ga heen, vergader al de Joden die zich in Susan bevinden, en vast om

mijnentwil: eet noch drinkt drie dagen, zo min des nachts als des daags.

Ook ik en mijn dienaressen zullen op dezelfde wijze vasten en dan zal ik tot de koning gaan ondanks het verbod; kom ik om, dan kom ik om.

En zo gebeurde het. Na drie dagen en nachten van vasten met gebed gaat de koningin ongevraagd naar de koning toe, die haar de gouden scepter reikt.

Wanneer de koning vraagt wat haar wensen zijn, nodigt Esther de koning en Haman uit voor de maaltijd. De koning zal begrepen hebben, dat er iets zeer ernstig aan de hand is, anders zou Esther haar leven niet in de waag gesteld hebben.

Als de koning na de maaltijd Esther opnieuw vraagt wat haar verzoek is, voert Esther de interesse van de zaak bij de koning nog verder op, door hem en Haman opnieuw voor de maaltijd uit te nodigen, maar ze zegt er dan wel bij, dat ze dan haar wens te kennen zal geven.

Vervolgens lezen we in 4:9 en verder:

9 Die dag ging Haman verheugd en in blijde stemming heen, maar toen Haman in de poort des konings Mordekai zag, die niet opstond en zich voor hem niet verroerde, ontstak Haman in hevige woede tegen Mordekai.

10 Haman bedwong zich echter en ging naar zijn huis en liet zijn vrienden en zijn vrouw Zeres bij zich komen,

11 En Haman somde hun op zijn grote rijkdom en zijn zonen en de eer waarmee de koning hem overladen had, en zijn verheffing boven de vorsten en dienaren des konings.

12 Voorts zeide Haman: Bovendien heeft koningin Esther tot het feestmaal dat zij aanrichtte, behalve de koning, alleen mij uitgenodigd, en ook voor morgen ben ik met de koning bij haar gevraagd.

13 Maar dit alles baat mij niets, zolang ik de Jood Mordekai in de poort des konings zie zitten.

14 Zijn vrouw Zeres en al zijn vrienden zeiden tot hem: Laat een paal van vijftig el (dit is 23 meter) hoogte maken en zeg dan morgen vroeg tot de koning, dat men Mordekai daarop spietse.

Daarna kunt gij verheugd met de koning naar het feestmaal gaan. Dit woord beviel Haman en hij liet een paal gereedmaken.

De Almachtige en wijze God, die deze gebeurtenissen toelaat en onder controle heeft, beschikte toen, dat de koning niet in slaap kon komen.

Waarschijnlijk hield hem de zaak omtrent het gedrag van koningin Esther hem teveel bezig.

We lezen in hoofdstuk 5:1 en verder:

1 In diezelfde nacht was de slaap van de koning geweken. Toen beval hij het gedenkboek,

de kronieken, te brengen, en zij werden de koning voorgelezen.

2 En toen men geschreven vond wat Mordekai aan het licht had gebracht over Bigtan en Teres, twee hovelingen des konings, die tot de dorpelwachters behoorden, dat zij getracht hadden de hand aan koning Ahasveros te slaan,

3 Zeide de koning: Welke eer en onderscheiding is daarvoor aan Mordekai bewezen? En de dienstdoende hovelingen des konings antwoordden: Hem is niets bewezen.

4 Toen zeide de koning: Wie is er in de voorhof? Haman nu was juist in de buitenste voorhof van het koninklijk paleis gekomen om de koning te zeggen, dat hij Mordekai zou spietsen op de paal die hij voor hem had opgericht.

5 En de hovelingen des konings zeiden tot hem: Zie, Haman staat in de voorhof. Toen zeide de koning: Laat hem binnenkomen.

6 Toen Haman was binnengekomen, zeide de koning tot hem: Wat zal men de man doen, wie de koning eer wil bewijzen? Haman dacht bij zichzelf: Wie zou de koning groter eer willen bewijzen dan mij?

7 Daarom zeide Haman tot de koning: De man, wie de koning eer wil bewijzen, men brenge een koninklijk kleet, dat de koning zelf draagt, en een paard, waarop de koning zelf rijdt, welks kop met een koninklijke kroon versierd is,

9 En men stelle dat kleet en dat paard ter hand aan een van de vorsten des konings, de edelen, en men trekke de man wie de koning eer wil bewijzen, dat kleet aan.

En men doe hem op dat paard rijden over het plein der stad en men roepe voor hem uit: Zo wordt gedaan aan de man wie de koning eer wil bewijzen!

10 Toen zeide de koning tot Haman: Haast u, haal dat kleet en dat paard, zoals gij

gesproken hebt, en doe zo aan de Jood Mordekai, die in de poort des konings zit.

Laat niets na van alles wat gij gesproken hebt.

11 Toen nam Haman dat kleet en dat paard en hij bekleedde Mordekai en deed hem rijden over het plein der stad en hij riep voor hem uit: Zo wordt gedaan aan de man wie de koning eer wil bewijzen!

Wat een bijzondere beschikking van de Heere. Het is bijna ironisch te noemen. Daar loopt Haman dan om het paard te leiden met op het paard Mordekai, met een koninklijk kleet bekleed.

En hij roept, hij moest het wel: Zo wordt gedaan aan de man aan wie de koning eer wil bewijzen.

Die Haman had zo graag Mordekai aan de paal zien hangen.

12 Daarna keerde Mordekai terug naar de poort des konings,

maar Haman haastte zich naar zijn huis, treurig, het hoofd omhuld.

13 En Haman vertelde aan zijn vrouw Zeres en aan al zijn vrienden alles wat hem wedervaren was.

Zijn wijzen en zijn vrouw Zeres zeiden tot hem: Indien Mordekai, voor wie gij begonnen zijt te vallen, uit het zaad der Joden is, dan zult gij niets tegen hem vermogen; integendeel: gij zult voor hem geheel ten val komen.

14 Terwijl zij nog met hem spraken, kwamen de hovelingen des konings en zij brachten Haman ijlings naar het feestmaal dat Esther had aangericht.

Wat een beschikkingen van God! Het gaat precies zo, als in 1 Petrus 5:5b staat namelijk:

God wederstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade.

We gaan verder met dit buitengewoon interessante en waar gebeurde verhaal in hoofdstuk 7:

1 Toen de koning en Haman binnen gekomen waren om met koningin Esther het feestmaal te houden,

2 Zeide de koning ook op deze tweede dag bij het drinken van de wijn tot Esther: Wat is uw verzoek, o koningin Esther? Het zal u toegestaan worden.

En wat is uw wens? Al zou het de helft van het koninkrijk zijn, hij zal worden ingewilligd.

3 Toen antwoordde koningin Esther: Indien ik uw genegenheid gewonnen heb, o koning, en indien het de koning behaagt, dan worde mij het leven geschonken op mijn verzoek, en mijn volk op mijn wens,

4 Want wij zijn verkocht, ik en mijn volk, om ons te verdelgen, te doden en uit te roeien. Indien wij nog als slaven en slavinnen verkocht waren, ik zou

gezwegen hebben, maar deze ramp zal onder de verliezen des konings zijn weerga niet hebben.

5 Toen sprak koning Ahasveros en zeide tot koningin Esther: Wie is hij en waar is hij, wiens hart er vol van is om zo iets te doen?

6 En Esther zeide: Een verdrukker, een vijand, Haman, die booswicht daar.

Toen verschrok Haman vanwege het gelaat des konings en der koningin.

7 En de koning stond vol gramschap op van het wijndrinken en begaf zich in de tuin van het paleis; maar Haman bleef staan om van koningin Esther het behoud van zijn leven af te smeken, want hij zag, dat het onheil over hem bij de koning vast besloten was.

8 Toen de koning terugkeerde uit de tuin van het paleis in de zaal, waar men de wijn dronk, was Haman neergevallen op het rustbed, waarop Esther lag.

Toen zeide de koning: Ook nog de koningin bij mij in het paleis geweld aandoen? Zodra dit woord uit de mond des konings was uitgegaan, omwond men het gelaat van Haman.

9 En Charbona, één der bij de koning dienstdoende hovelingen, zeide: Bovendien; zie, de paal welke Haman gemaakt heeft voor Mordekai, die in het belang des konings gesproken heeft, staat bij het huis van Haman, vijftig el hoog.

Toen zeide de koning: Spietst hem daarop.

En men spietste Haman op de paal die hij voor Mordekai had opgericht. Toen bedaarde de gramschap van de koning.

1 Op diezelfde dag gaf de koning Ahasveros aan koningin Esther het huis van Haman, de jodenhater, en kwam Mordekai in des konings tegenwoordigheid, want Esther had te kennen gegeven, in welke familiebetrekking hij tot haar stond.

2 *En de koning deed zijn zegelring af, die hij van Haman had laten wegnemen, en gaf hem aan Mordekai, en Esther stelde Mordekai aan over het huis van Haman.*

De wet, die de koning had uitgeschreven op verzoek van Haman, om het Joodse volk te verdelgen, kon niet herroepen worden. De zgn. wet van de Meden en Perzen.

Als Esther vervolgens de hulp van de koning in roept, om die wet te herroepen, doet de koning dat niet maar vaardigt een andere wet uit en dat lezen we in hoofdstuk 8:10 t/m 12 als volgt:

10 *Men schreef dan in naam van koning Ahasveros en verzegelde het met de zegelring des konings en verzond de brieven door middel van bereden ijlboden, gezeten op vorstelijke paarden, in de stoeterijen geteeld,*

11 *Dat de koning de Joden in alle steden toestond zich te verzamelen en hun leven te*

verdedigen, en alle gewapende macht van volk en gewest, die hen zou benauwen, te verdelgen, te doden en uit te roeien met vrouwen en kinderen, en hun bezittingen buit te maken,

12 *Op een dag in al de gewesten van koning Ahasveros, namelijk op de dertiende dag der twaalfde maand, dat is de maand Adar.*

En in vers 15 staat nog over Mordechai:

En Mordekai ging van de koning heen in een blauwpurperen en linnen koninklijk kleet en met een grote, gouden diadeem en een mantel van fijn linnen en purper. En de stad Susan juichte en was verheugd.

Tenslotte lezen we nog in 9:3

3 *Want de Jood Mordekai was de eerste na koning Ahasveros; hij was in aanzien bij de Joden en bemind bij de menigte van zijn broederen, want hij zocht het goede voor zijn volk en*

sprak tot heil van al zijn volksgenoten.

In 1930 ontdekten archeologen nabij Persepolis (de hoofdstad van het Perzische rijk) een kleitablet, waarop de naam "Marducha" stond.

De eerste minister in het verhaal is Mordechai, dus kunnen we er wel vanuit gaan, dat dit één en dezelfde persoon is.

Tot slot nog onze kernteksten uit 1 Petrus 5b t/m 7:

5b God wederstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade.

6 Vernedert u dan onder de machtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd.

7 Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.